

[Undervisningsministeren]

Jeg skal på baggrund af den industripolitiske redegørelse kun gøre nogle få bemærkninger.

Selv om erhvervsvirksomhedernes forskning og udviklingsarbejde, hvad angår det kvantitative niveau, stort set har kunnet opretholdes, er det nok karakteristisk for forholdene her i landet, at industriens forskning er kortsigtet i den forstand, at den retter sig imod forbedring af bestående produkter og udvikling af nye produkter i mindre skala. Derimod skorter det i almindelighed på langsigtede, risikoprægede projekter. Der findes undtagelser, for eksempel inden for dansk medicinalindustri, men de ændrer ikke det almindelige billede.

Forskningen og udviklingsindsatsen er begrænset set i forhold til udlandets og uden tvivl også i forhold til dens betydning for fremme af erhvervslivets og landets økonomi. Den særlige danske erhvervsstruktur (mange små virksomheder og mange »niche-industrier«) medfører en række problemer, som i 1970'erne er søgt imødegået ved en kraftig udbygning af den teknologiske servicevirksomhed under industriministeriet.

Ved indgangen til 1980'erne og til den højteknologi, som er nødvendig for Danmarks konkurrenceevne, stilles imidlertid nye krav til forskningen. Jeg vil her pege på, at vore erhvervsvirksomheder er stærkt afhængige af en forskeruddannelse, som kvantitativt og kvalitativt kan imødekomme virksomhedernes behov. For at fremme uddannelsen af forskere med henblik på opgaver i erhvervsvirksomhederne er den såkaldte erhvervsforskeruddannelse for nylig blevet udbygget i medfør af erhvervsfremme- og beskæftigelsesplanerne.

Foruden forskeruddannelsen er vore teknologisk avancerede industrier interesserede i, at vi opretholder grundforskning på et højt niveau. Dette moment er værd at notere sig i den nuværende situation, hvor grundforskningen inden for universitetssektoren er trængt i bevillingsmæssig henseende.

Endelig skal jeg pege på betydningen af at udbygge adgangen til videnskabelig og teknisk information, ikke mindst den information, vi kan hente i udlandet. Vi har derfor i undervisningsministeriet i den senere tid søgt at udbygge adgangen til udnyttelse af internationale videnskabelige og tekniske databaser.

Jeg er imidlertid opmærksom på, at vi fortsat bør støtte bestræbelserne for at udbygge samarbejdet mellem på den ene side universiteterne og de højere læreanstalter og på den anden side erhvervsvirksomhederne.

6. INTERNATIONALT FORSKNINGS-SAMARBEJDE

Det har i 1970'erne stort set været muligt at opretholde vor deltagelse i det internationale forskningssamarbejde trods den økonomiske stramning.

De nordiske statsministre besluttede i 1979, at der skulle gennemføres en undersøgelse af mulighederne for at udbygge det nordiske forskningssamarbejde. En rapport er afgivet af en nordisk arbejdsgruppe i februar 1981, og dens forslag overvejes for tiden i de nordiske organer og regeringerne med henblik på en drøftelse på Nordisk Råds session i begyndelsen af 1982.

Gennem 1970'erne er et forskningssamarbejde udviklet inden for EF, og med vor tilslutning til EF med virkning fra 1. januar 1973 deltager vi i dette samarbejde, der først og fremmest angår anvendelsesorienteret forskning af interesse for sektorministerierne. Det omfatter bl.a. de såkaldte indirekte aktioner, hvorved national forskning får tilskud fra EF.

Bevillingsmæssigt er vort forskningssamarbejde gennem de europæiske videnskabelige forskningsorganisationer: CERN, ESA, ESO og EMBL (partikelforskning, rumforskning, astronomisk forskning og molekylærbiologisk forskning) af betydelig større omfang – godt 100 mill. kr. årligt. Danske forskere deltager her i forskningsprojekter af en størrelsesorden, som vi ikke har muligheder for at gennemføre nationalt.

Vi står jævnligt over for vanskelige prioriteringsproblemer og beslutninger, hvad angår det internationale forskningssamarbejde. I overvejelserne indgår med forskellig vægt fra tilfælde til tilfælde rene videnskabelige vurderinger samt hensynet til ved kontrakter at tilsikre dansk erhvervsliv direkte deltagelse i avanceret udviklingsarbejde og dermed en indsigt og »know-how«, som rækker væsentligt ud over den enkelte kontrakt. Fra den seneste tid kan nævnes spørgsmålet om den danske deltagelse i det europæiske molekylærbiologiske laboratorium, spørgsmålet om